

Kasvun ja oppimisen lautakunta 07.05.2025 § 79

§ 79

Lähtderannan koulun tarveselvitys

Valmistelijat / lisätiedot:
Toivonen Auli

etunimi.sukunimi@espoo.fi

Puhelinnumero 09 816 21

Päätösehdotus

Esittelijä

Perusopetuksen johtaja Nurmi Juha

Kasvun ja oppimisen lautakunta

1

hyväksyy Lähtderannan peruskoulu ja laajennus -hankkeen tarveselvityksen liitteen ja selostusosan mukaisesti kaksisarjaiseksi alakouluksi. Kouluun suunnitellaan tilat yhteensä 12 perusopetusryhmälle ja 2 erityisopetuksen/valmistavan opetuksen ryhmälle.

2

esittää, että hanke on käynnistettävä siten, että rakentaminen voidaan aloittaa vuonna 2027.

3

edellyttää, että hyvän oppimisympäristön tavoitteet ja mitoitukset huomioidaan suunnittelussa koulujen suunnitteluohjeiden ja selostusosan mukaisesti.

4

pyytää Tilapalvelut-liikelaitosta laatimaan rakennushankkeen pedagogisen suunnitelman hankesuunnitelman pohjaksi yhteistyössä loppukäyttäjän kanssa.

Käsittely

Päätös

Kasvun ja oppimisen lautakunta:

Esittelijän ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Selostus

Tarveselvitys koskee koulua, jossa toimii tällä hetkellä kaksisarjainen alakoulu kahdessa eri rakennuksessa. Oppilaspaikat ovat pääosin korvaavia ja hanke yhdistää nykyisin eri rakennuksissa olevat toiminnot saman katon alle.

Lähderannan koulu suunnitellaan kaksisarjaiseksi alakouluksi, johon varataan tilat 12 yleisopetuksen ryhmälle ja kahdelle erityisopetuksen pienryhmälle. Pienryhmien tiloja voidaan käyttää myös valmistavan opetuksen ryhmille. Koulun maksimioppilasmäärä on 356.

Rakennus esitetään toteutettavaksi Leppävaaran palvelualueelle, Laaksolahden kaupunginosaan, kortteliin 60002, tontille 1 (Lähdesuoni 4.), jossa koulu toimii tällä hetkellä.

Lähderannan koulun elinkaartajatkavan remontin piti alkaa syksyllä 2026. Elinkaartajatkavan remontin alustavat kustannukset sekä korjaustarpeet näyttävät nousevan merkittävän suuriksi (alustava arvio 3 M€), mistä syystä Lähderannan koulun remontti kannattaa toteuttaa peruskorjauksena. Samassa yhteydessä toteutetaan pieni laajennus, jotta koulun pihalla olevasta siirtokelpoisesta voidaan luopua ja koulun tilat päivittää vastaamaan syksyllä voimaan tulevaa opetuksen tuen lain muutosta.

Valtuuston joulukuussa 2024 hyväksymässä investointiohjelmassa Lähderannan koululle ei ole varattu investointirahaa. Kasvun ja oppimisen toimiala esittää, että hankkeelle myönnetään investointiraha joulukuussa 2025 siten, että koulu voidaan peruskorjata. Samassa yhteydessä esitetään toteutettavaksi pieni laajennus kaavan sallimissa rajoissa. Lähderannan koulu on ollut investointiohjelmassa peruskorjauksena ja laajennuksena vuosien 2017–2019 talousarvioissa.

Voimassa olevassa asemakaavassa koulun tontti on YOS Opetus- ja sosiaalista toimintaa palvelevien rakennusten korttelialue. Tontin osa, jolla koulu sijaitsee, on rakennusoikeutta yht. 3500 kem². Lähderannan koulun kerrosala on 2470 kem², joten käyttämättä on vielä 1030 kem². Koululle varatun tontinosan ja viereisen päiväkodin tontin välistä kulkee kaavassa merkitty kevyen liikenteen reitti, joka rajaa tontin rakennusala.

Nykytilanne

Lähderannan koulu on rakennettu vuonna 1987. Koulurakennus on huonokuntoinen ja on peruskorjattava mahdollisimman pian. Koulurakennukseen on aikoinaan rakennettu tilat yksisarjaiselle koululle, mutta toimii tällä hetkellä kaksisarjaisena. Koulurakennus on kaksisarjaiselle liian pieni, ja tiloja onkin jatkettu siirtokelpoisella rakennuksella ja talonmiehen asunnon muuttamisella opetuskäyttöön. Siirtokelpoisen rakennuksen vuokra-aika päättyy 30.8.2028, jolloin siitä voitaisiin luopua, kun peruskorjaus ja laajennus on valmis.

Nykyisellä oppilasmäärällä koulusta puuttuvat eriyttämistilat. Syksyllä 2025 voimaantuleva perusopetuslain muutos tarkoittaa sitä, että oppilaille on mahdollistettava riittävä tuki lähikoulussa. Tuen järjestäminen edellyttää riittäviä eriyttämistiloja sekä mahdollisuutta erityisoppilaiden integrointiin yleisopetuksen ryhmissä.

Koululta puuttuu tiloja, jotka huomioidaan uusissa rakennushankkeissa mm. kunnolliset kenkäeteiset ja henkilöstön sosiaalityilat. Osa nykyisistä tiloista on eri käytössä, mihin ne on alun perin suunniteltu. Esimerkiksi entisen koulukirjaston tilat on muutettu opetustiloiksi tilanpuutteen vuoksi. Entinen talonmiehen asunto on muutettu opetustiloiksi, mutta tilan käyttöä vaikeuttaa se, että sinne ei ole kunnollista sisäyhteyttä. Yleisistä tiloista erityisesti ruokalan tila on pieni nykyiselle oppilasmäärälle. Oppilashuollon tilat ovat riittämättömät, eivätkä vastaa opiskelijahuollon tarpeisiin. Yksi tiloista on käyttökiellossa.

Perusopetuspaikkojen tarve

Alueellisessa väestöennusteessa Läntisen Leppävaaran pohjoisosiin ennustetaan lapsimäärän vähenemistä. Ennusteen ylittyminen on todennäköistä. Lähderantaan ei kuitenkaan ennusteta merkittävää kasvua, vaan Lähderannan hanke kannattaa toteuttaa nykyiset paikat korvaavina.

Alakoulut kannattaa rakentaa vähintään kaksisarjaisina, sillä kaksisarjaisuus mahdollistaa yhteisopettajuuden ja lisää mahdollisuuksia erilaisiin opetusjärjestelyihin. Syksyllä voimaan tuleva perusopetuksen lainmuutos edellyttää myös mahdollisuutta koulukohtaisien pienryhmien perustamiseen koululle. Vaikka tilat on tarkoitettu rakentaa nykyiset paikat korvaavina, pienryhmäopetuksen paikat ovat uusia.

Tilasuunnitteluperiaatteet ja kommentit jatkosuunnitteluun

Alakoulun opetustilat jakautuvat yleisopetuksen oppikyliin ja monikäyttöisiin aineopetuksen tiloihin. Alakoulun perustan muodostavat oppikyliin perusvarustellut opetustilat eriyttämistiloinaan. Yleisopetuksen ryhmille rakennetaan tiloja (OT3) opetusryhmiä vastaava määrä. Peruskorjauksen yhteydessä nykyiset erikoistilat päivitetään vastaamaan koulusuunnitteluohjetta.

Erityisopetuksen ryhmätilat sijoitetaan oman luokkatason läheisyyteen. Alakoulun perusopetusryhmien koko vaihtelee. Mitoituksena käytetään usein keskimäärin 25 oppilaan ryhmiä, mutta perusopetusryhmien koon täytyy joustaa ja ryhmiin on voitava ottaa riittävästi oppilaita. Mallitilaohjelmissa mitoittavana oppilasmääränä käytetään 28 oppilasta. Ilmanvaihdossa, tilan koossa ja avautuvuuksissa on huomioitava, että Espoossa alakoulun opetusryhmän maksimikoko vuosiluokille 3.–6. on 32 ja ryhmiin pitää syksyllä voimaan tulevan erityisopetuksen lain muutoksen ohjaamana voida integroida erityisen tuen oppilaita. Mitoitus pitää huomioida erityisesti ilmanvaihdossa, joka on mitoittettava riittäväksi eikä se voi muodostaa rajoitetta oppilaaksiotolle.

Oppikylän jokaiseen opetustilaan, myös eriyttämistiloihin, tulee päästä suoraan liikennealueelta. Tällöin tiloja voidaan käyttää tehokkaasti ja vaihtelevasti esim. jakotilana, pysyvän ryhmän tilana, eriyttämisen tilana. Tilojen avautuvuus tarkastellaan suunnittelun aikana.

Hallinnon ja henkilökunnan tauko-, työ- ja neuvottelutilat päivitetään monitoimitiloiksi, joissa tehdään yksilö- ja ryhmätyötä, hoidetaan

luottamuksellisia työtehtäviä ja virkistäydytään. Hankkeessa toteutetaan henkilökunnalle sosiaalityötilat, jotka puuttuvat tällä hetkellä rakennuksesta. Nykyiset opiskeluhuollon tilat kehitetään vastaamaan Espoon kaupungin opiskeluhuollon standardia ja tilamitoitusta.

Ruokailun tilat toteutetaan rakennuksen sydämenä, jota hyödynnetään myös opiskelu- ja kokoontumistilana. Suunnittelussa tulee ratkaista koulun esiintymis- ja katsomotilojen sijainti.

Opetustilojen toiminnalliset vaatimukset esitetään tarkemmin Espoon kaupungin toiminnallisen koulusuunnitteluohjeessa sekä koulujen pihasuunnitteluohjeessa 2023. Hankkeessa noudatetaan alakoulun mallitilaohjelmaa soveltuvin osin. Peruskorjauskohteessa voidaan joutua poikkeamaan mallitilaohjelmasta. Mahdolliset poikkeamat tulee käsitellä yhteistyössä Kasvun ja oppimisen toimialan kanssa. Hankkeessa noudatetaan koulujen mallitilavaatimuskortteja.

Myöhemmin laadittava koulukohtainen rakentamishankkeen pedagoginen suunnitelma täydentää tätä ohjetta ja sitä hyödynnetään suunnittelun tarkentuessa.

Tilojen kuntalaiskäytön mahdollistamiseksi myöhemmin määritettävät koulun tilat ryhmitellään toiminnallisiin lukitusalueisiin, joille kulkemista voidaan hallita käyttäjäryhmäkohtaisesti. Erityisesti tärkeää on saada ruokasali kabinetteineen sekä musiikin tilat omiksi lukitusalueikseen. Koulu ja sen piha kenttineen tarjoavat koulutoiminnan ulkopuolisina aikoina tilojen monipuolisia käyttömahdollisuuksia kuntalaisille.

Liikuntatilat

Liikunnan ja urheilun tuloksikööri on esittänyt uuden isomman liikuntasalin rakentamista. Perusteena alueellinen tarve ja Jupperin koulun hankkeesta pois jäänyt suurempi liikuntasali. Liikuntasali toteutetaan tai peruskorjataan Espoon koulujen sisäliikuntatilaohjeen mukaisena.

Liikuntatilojen alue suunnitellaan omalla sisäänkäynnillään siten, että ulkopuoleinen käyttö on luontevasti järjestettävissä ja että pääsy muualle rakennukseen voidaan estää.

Kouluun suunnitellaan Länsi-Uudenmaan pelastuslaitoksen ohjetta noudattaen tilapäistä majoitusta varten yhtenäinen alue, johon sisältyy liikuntasali oheistiloineen ja myöhemmin määriteltävä osa opetustiloja.

Piha-alueet

Koulun piha-alueet sekä liikuntakenttä toteutetaan Espoon koulujen pihasuunnitteluohjeiden mukaisesti Kasvun ja oppimisen toimialan tavoitteena on, että lasten käytössä olevaa koulun piha-aluetta on 7 m² oppilasta kohden. Rakennuksen uudisosa massoitellaan pihaa säästävasti, jotta välituntipihaa säästyy mahdollisimman paljon. Koulun pihalla oleva kenttä peruskorjataan hiekkatekonurmipintaiseksi hankkeessa.

Koulun piha-alueet, saattoliikenne sekä huoltopiha suunnitellaan toisistaan erillisiksi. Sisäänkäynnit liittyvät suoraan koulun välituntipihaan.

Mitoitus

Koulu käyttää tällä hetkellä kaavan mukaista rakennusoikeutta 2470 kem². Tontilla on käyttämätöntä rakennusoikeutta 1030 kem².

Hankkeen nykyisistä tiloista ja mallitilaohjelmasta laskettu hym2 on noin 2500–2700 hym2. Tämä ylittää hieman tontilla käytössä olevan rakennusoikeuden. Kasvun ja oppimisen toimiala pyytää käynnistämään hankkeen siten, että hankkeessa tutkitaan, miten peruskorjaukseen ja laajennukseen voidaan parhaalla mahdollisella tavalla toteuttaa kaksisarjaisen alakoulun ja kahden pienryhmän tilat. Mahdolliset tilaohjelmapoikkeamat käsitellään yhteisesti Kasvun ja oppimisen toimialan kanssa.

Päätöshistoria

Liitteet

- 1 Tarveselvityslomake Lähderannan peruskorjaus ja laajennus

Oheismateriaali

- Lähderannan koulun sijainti ja perusopetusikäisten ennuste

Tiedoksi

Lehtinen Maija
Yrjölä Reijo
Martinsen Kimmo